Ü. Ergüder
tarafından bağışlanmıştır
TÜSTAV

BAĞIMSIZ TÜRKİYE

Sayı : 32 /250 Krş. / Siyasi Gazete / 26.9.1977

MC = ZAM VE ZULÜM

Görev : DİSK'TE TASFİYECİLİĞİN TASFİYESİ

TÜSTAV

BAĞIMSIZ TÜRKİYE

Siyasî Gazete

Sahibi :
M. Lütfi KIYICI

Yazı İşleri Md. :
Süleyman ASLAN

Yönetim yeri
Ticarethane Sokak No: 12/7 A.
Cağaloğlu - İstanbul

Dizgi - Baskı :
MURAT MATBASI
Koll. Şrt.

Abone Şartları
Yurt içi - yıllık 120 lira 6 aylık 60 lira
Yurt dışı iki katıdır.

SON BASKI TARİHİ
24.9.1977

İÇİNDEKİLER

YENİ KONFEDERASYON SÖYLENTİLERİ ÜZERİNE :

GÖREV: DİSK'DE TASFİYECİLİĞİN TASFİYESİ 3

ÜMRANİYE'DE ZULME KARŞI DİRENİŞ 7

«EMEĞİN BİRLİĞİ»NE CEVAP 8

GENE DEMOKRATİK DEVRİMİN NİTELİĞİ ÜZERİNE 10

BUNALIM EMEKÇİLERİN SIRTINA YÜKLENEMEZ 14

ŞİLİ DERSİ 16

ARKADAŞLAR

Geçtiğimiz günlerde Ümraniye'de Pekin yanlısı oportünistler basın toplantısı düzenlediler. Halbuki biz oraya Dev-Genç'li arkadaşlarla birlikte cenazeleri polis tarafından kaçırılan gecekondu şehitleri için devrimci anlamda bir tören düzenlemek amacıyla gitmiştik. Çünkü, «Yaşasın Ümraniye Direnişimiz» diye parsa toplamak, halkın direnişine sahip çıkmak amacıyla yaygara koparanlar, halkın şehitlerine sahip çıkmamışlardır. Onlar sadece gerçekten yiğitçe ölen Hasan Kızılkaya için yürüyüş düzenlediler. Bunu bile tekkeci bir anlayışla yaparak kendi oportünist grupları dışında olan devrimci kuruluşları dıştalaşıcı bir tavır takındılar.

Gecekondu halkı yıkılan evlerini yeniden yapmaya uğraşıyordu. Sabahın erken saatlerinde toplanan oportünistlere halk ilgisiz kaldı. Onları dinliyen halktan 15 - 20 kişi ancak vardı. Atılan sloganlar arasında «Kahrolsun Sosyal Faşistler» sloganı ağırlıkta idi. Hatta «Halkın Yolu» yandaşları yıkılan bir gecekondunun duvarına «Kahrolsun Sosyal Faşistler» diye yazmışlar. Sanki gecekondu halkına saldıran Amerikancı Faşist Cephenin emrindeki kuvvetler değil de Sosyal Faşist diye niteledikleri İGD ve yandaşları idi. Bu ancak gerçekleri halktan gizlemenin bir biçimi olabilir. Niyetleri ne olursa olsun yaptıkları budur.

Bu yalancılardan biri, orada yaptığı konuşmada polislerin yıkıma geleceği günü diğer demokratik kuruluşlara, partilere, bu arada TEP'e haber verdiklerini söyledi. Bu yalan kendilerini, oradaki yandaşlarına daha devrimci gösterme gayretinden başka bir şey değildir.

Olay olduğu gün haberli olup orada bulunan ve yoksul insanlarımızla direnişe katılanları taktirle karşılarız. Eğer sizin önceden haberiniz vardı da, diğer devrimci kuruluşlara haber vermediyseniz (ki öyle olmuştur) bu sizin devrimci sorumluluğunuzun olmadığını, anti - faşist mücadeleyi kavramadığınızı, bu konuda ciddi olmadığınızı gösterir.

Gerek «Dev - Genç»li arkadaşlar, gerek biz, olaydan sonra gecekondu halkıyla ilişki kurduk ve onlara yıkılan evlerini tekrar yapmakta yardımcı olduk ve olmakta devam ediyoruz. Varsın oportünistler «herşeyi biz yaptık, biz ettik» diye küçük burjuva rekabetçiliği ile kendilerini tatmin etmeye çabalasınlar.

Kartal'dan
bir grup devrimci

DEĞERLİ BAĞIMSIZ TÜRKİYE,

Yaşanılan zor ve çetin günler devrim öncesinin devrim emaresi olan; özgürlüğün şafağı olarak adlandırabileceğimiz süreçtir. Yaşanılan süreç üzerine ise uzun uzadıya laflar gereksizdir. Çünkü hergün faşist katillerle köşe başlarında kurşunlanan devrimcilerimizle, mapuslara kapatılan yiğitlerimizle, burjuvazinin «demokratik hür parlementer» (!) nizamında işkenceden geçirilen gardaşlarımızla ve politik yaşantımıza gittikçe «kendisi için» bir sınıf olma özelliğini kazanarak ağırlığını koyan şanlı işçi sınıfımıza ve Emekçi Türkiye (halkıyla) özgürlüğün şafağı alabildiğine geniş boyutlarıyla yaşanılmaktadır ve bu süreç daha ileri boyutları kazanarak, etki alanını artırarak ve savaşarak zafere ulaşacaktır. Kaçınılmaz olan budur.

(...)

Sonuç olarak şunu koyabilirim ki, proletarya öncülüğünde Emekçi Türkiye (halkının) devrim yolunda faşist diktatörlüğün DEMOGOJİ ve TERÖRÜNE karşı kitleleri harekete geçiren, onlarla içiçe (ve kopmayan) en geniş anti - faşist emekçi halk hareketini mücadele içinde örgütleyerek iktidara yönelmesi zorunluluğu devrimci proleter - sosyalist hareketimizin gündeminde ki baş maddelerdendir.

— FAŞİZME KARŞI OMUZ OMUZA!

— FABRİKALAR, TARLALAR VE SİYASİ İKTİDARIN EMEĞİN OLMASI İÇİN YAŞASIN ZAFERE KADAR SAVAŞ!

A. T. Demirer
Merkez Cezaevi - Siyasi Tutuklu
GAZİANTEP

Görev: DİSK'de Tasfiyeciliğin Tasfiyesi

Türkiye'de sendika hareketi bunalımlı günlerini yaşamaktadır. Bu bunalım son tahlilde işçi sınıfının bilinçlenmesi ve kendisi için sınıf niteliğine bürünmesi yolunda önemli mesafeler aşmakta oluşunun bir sonucudur. Elbette ki bundan işçi sınıfının bu bilinçlenmesini hem mesleki alanda hem siyasal alanda örgütlenme biçiminde tam yansımasını bulduğu sonucu çıkarılamaz. Bu yolda daha verilecek çok mücadeleler var. Ancak daha dün, 1960'ların sonuna dek bir yandan Türk-İş, kurulu sömürü düzeninin bir unsuru olarak, Amerikancı sarı sendikacılığın temsilcisi sıfatıyla işçi sınıfının en ilkel özlemlerine ters düşen bir çizgi izlerken, Türk-İş'in solunda yer alan ve ona kıyasla daha dürüst bir sendikacılığı temsil eden DİSK'de bile yönetim ile taban arasında bir siyasal tutum birliği yoktur. DİSK'li sendika liderlerinin bir çoğu sosyalizan eğilimde olmalarına, hatta TİP içinde yeralmalarına karşın bu işçi konfederasyonunun tabanını oluşturan işçilerin büyük çoğunluğu seçimlerde işbirlikçi sermayenin baş temsilcisi durumunda olan partiyi desteklemekteydiler.

DURUM DEĞİŞMİŞTİR

Bugün durum değişmiştir. Dünün tersine, sendika hareketinin tabanını oluşturan yığınlar çok kez yöneticilerden daha ilerici bir bilinçlenme düzeyine ulaşmış bulunuyor. Bu bilinçlenme sonucudur ki, geçen yıl DİSK yüzbinlerce işçinin katılmasıyla DGM'ye karşı beş günlük direnişi gerçekleştirebildi. DİSK direnişi dahil, tüm demokratik güçlerin mücadelesi sonucudur ki egemen güçler DGM'leri yeniden yasallaştıramadılar. Eylül Direnişi konfederasyon ölçüsünde genel siyasal grevden başka şey değildi. İşçi sınıfımızın bu nitelikte bir mücadeleyi verebilecek bir bilinç düzeyine ulaşmış bulunması toplum olarak ilerleme kaydedildiğinin kanıtıdır.

Bu bilinçlenen tabanın etkisiyledir ki bugün kırk yıllık Halil Tunç İkinci MC hükümetini düşürmek amacıyla siyasal amaçlı genel grev önerebiliyor ve Türkiye solu bazı itiraz kayıtlarıyla da olsa bu öneriyi olumlu karşılıyor.

Şu anda bir MESS grevi sürmektedir. Kırkbinin üzerinde işçinin katıldığı bu grev işçi sınıfı hareketinin en büyük grevidir. Besbelli ki işçilerin mücadele eğrisi tüm faşist baskılara karşın sürekli bir yükseliş göstermektedir.

DİSK İÇİNDE BUNALIM

Şu anda DİSK içinde ciddi bir bunalımın yer alması da bu gelişmenin bir sonucudur. Türk-İş'e kıyasla işçi sınıfının iktisadi mücadelesi alanında daha dürüst bir sendikacılığın temsilcisi olarak ortaya çıkmış olan ve bu niteliğiyle işçinin önünde bir alternatif oluşturmuş bulunan DİSK kendi geçmişinde sağlıklı ne varsa ona bağlı kalırsa bu bunalımın içinden daha güçlü olarak çıkabilir. Bu da ancak DİSK'i DİSK yapan işçilerin kendi sendikalarına, kendi konfederasyonlarına sahip çıkmalarıyle mümkündür.

Egemen güçlerin devrimci potansiyeli, en az zararlı mecralara yöneltme çabalarına karşı bilinçli işçi tabanının direnmesi sonucu meydana gelmektedir bu bunalım. Oportünizm bu işte egemen güçlere yardımcı olmaktadırlar. Egemen güçler bu bilinçlenmeyi durdurmak için baskının, polis önlemlerinin yetmediğini bilmektedirler. Onun için bilinçlenme sürecini bir olup bitti sayarak onu ehlileştirmek için gerekeni yapmaktadırlar.

Nasıl? Ayağı Türkiye gerçekleri toprağına basan, bağımsız ve yaratıcı bir tutumla devrimci çizgisini saptayan ve onu yürekle izleyen gerçek sosyalist haraketi türlü yöntemlerle engelleyerek, onu deyim yerindeyse afaroz ederek ve öte yandan ayağı Türkiye gerçekleri toprağından kopuk provakasyona her an açık bileşimi bakımından baskı kuvvetlerinin dişine göre bir fraksiyonu türlü yöntemlerle lanse ederek işçi sınıfı hareketine musallat ederek. Türkiye solu içinde bir sağ oportünist fraksiyonu tepeden inme yöntem-

lerle bir bürokratik klik olarak gelip DİSK mekanizması içinde önemli noktaları kısa bir zaman süreci içinde işgal edebilmesi ancak böyle yorumlanabilir. Bu fraksiyonunun etkin duruma gelmesiyle DİSK, tabanının bugün çok daha yüksek bir bilinç düzeyinde bulunmasına karşın devrimci güçler içinde etkinliğini önemli ölçüde yitirmiş ve bu örgüt bir gerileme süreci içine itilmiştir.

BİR TARİHÇE

Bu gelişmeyi daha iyi anlayabilmek için DİSK'in geçmişine bir göz atalım:

Egemen güçler Türkiye'yi ABD emperyalizminin uydusu durumuna sürüklemeye kalkıştıkları zaman ilkten her türlü sendikacılığı yasakladılar. Bu, onların çıkarları gereğiydi. Çünkü İkinci Dünya Savaşını izleyen dönemde, yasaların izin vermesiyle işçileri meslek örgütleri içinde örgütlendirmeye ilk girişenler sosyalistler oldu. Bunlar faşist terör yöntemleriyle darbelendi. Ve işçi sınıfımız bir süre her türlü sendikalaşma hakkından yoksun tutuldu. O dönemdeki iktidarların akıl hocası emperyalistler özellikle Amerikalılar bu işin böyle süremiyeceğini ve egemen çevrelerin sendikalaşma hareketini yabancıların güdümünde bizzat ele almaları gerektiğini anlattılar. Amerikadan, sonradan CIA ajanı oldukları açıklanacak olan sendika uzmanları getirildi. Ve Türk-İş hareketi böyle tezgahlandı. Grev ve toplu sözleşme haklarından yoksun bir sendikacılık hareketi olarak Türk-İş 1950'lerde bağımlı kapitalist düzenin gerekli bir unsuru olarak varlığını sürdürdü.

Ama herşeye karşın Türk-İş içinde de dürüst sendikacılığın özlemi içinde olan ve sendikal haklar için direnen tabanın etkisiyle bir ilerici eğilim belirdi. 27 Mayıs hareketinden sonra grev ve toplu sözleşme haklarının yasallaşmasıyla Türk-İş içindeki ilerici eğilim daha belirgin bir hal aldı. Sonradan DİSK'i kuracak olan bazı sendikaların liderleri 1961'de TİP'in kurucuları oldular. 1962'de geçmişte siyasi suçtan mahkumiyetleri olmayan dolayısıyla siyasal haklara sahip bulunan bazı sosyalist aydınların TİP yönetimine gelmesiyle, bu parti ılımlı bir sosyalist örgüt niteliğine büründü. TİP kurucuları sendikacılar bu yeni yöneticilerle birlikte çalışabildiler. 1960'lar koşulları Türk-İş'ten gelme bu sendikacılar ile çok değişik bir formasyondan geçmiş olan sosyalist aydınların aynı parti çatısı altında çalışabilmelerini sağlıyordu.

An geldi, TİP'li sendika liderleri Türk-İş içinde barınamaz oldular. Ve 1967 yılında ayrılarak Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu adıyla yeni bir örgüt kurdular. Bu, olumlu bir gelişmeydi. Hiçdeğilse bir kesimiyle işçi sınıfı Amerikancı sendikacılığın temsilcisi bir kuruluşun çatısı altından çıkıyordu. Elbetteki bu, DİSK içinde Türk-İş'in mirası bazı tutum ve davranışların hiç kalmadığı anlamına gelmez. Ama herşeye karşın DİSK Türk-İş'e kıyasla işçi sınıfının iktisadi mücadelesinde daha dürüst bir sendikacılığın temsilcisi olabildi. Kuruluşunu izleyen dönemde demokratik hakları kullanarak işçiler için çok daha elverişli çalışma koşulları ve daha yüksek ücretler sağlayabildi. O dönemde Türk-İş'li işçinin aldığı ücretle eşit koşullarda çalışan DİSK'li işçinin aldığı ücret arasında önemli farklar vardı.

Bu koşullarda bürokratik baskı altında tutulan devlet iktisadi işletmeleri dışındaki işçiler için daha elverişli ücret ve koşullar sağlamanın yolu Türk-İş'ten ayrılıp DİSK'e geçmekti. DİSK işçi sınıfı için tek alternatif gibi görünüyordu. Ve işçiler DİSK'e geçmek için çetin mücadeleleri göze alıyorlardı. İşçiler yer yer kan dökerek, şehitler vererek bu yolda savaştılar ve genellikle başarılı oldular. Demir-Döküm, Sungurlar, Gizlaved, Paşa-Bahçe, Bossa, Paktaş örnekleri anılardadır.

15-16 HAZİRAN

Egemen güçlerin en faşizan kesimi bu gidişi durdurmak için DİSK'in fiilen varlığına son verecek olan bir yasayı meclisten geçirdi. İşçilerin istedikleri sendikada birleşme hakkını ortadan kaldıran bu yasaya karşı 15-16 Haziran işçi direnişi oldu. Bu direniş Türkiye işçi sınıfı tarihinin bir dönüm noktasını oluşturdu. Direniş daha çok işçilerin kendiliğinden gelme hareketiydi. Hareket hızla gelişince DİSK yöneticileri bunu durdurmaya çalıştılar. Başarılı olamadılar. İstanbul'un belli başlı kesimleri o günlerde işçilerin denetimine geçti. Türkiye'de devrimci güçlerin en militan kesimini oluşturan devrimci gençlik bu kendiliğinden gelme işçi hareketine bir siyasal içerik katmaya çalıştı. Ve bir ölçüde başarılı da oldu. Egemen güçler 15-16 Haziran günleri kükreyen işçi sınıfı yığınları karşısında paniğe kapıldılar. İlan ettikleri sıkı yönetim bu paniğin bir sonucuydu.

12 MART DÖNEMİ

12 Mart açık faşizmi döneminde DİSK yönetimi genellikle pasif bir tutum içinde kaldı. Çabaları açık faşizmin boy hedefi olan devrimci hareket ile bir ilişkilerinin bulunmadığını gösterme, faşist iktidara kendilerinin bir tehlike oluşturmadıklarını kanıtlama doğrultusunda oldu. Bu dönemde Atatürkçü üniversite profesörleri dahil Türkiye'de ilerici aydın olarak kim varsa, herkes bir süre için de olsa zindanlara atılmışken, proleter devrimcileri için idam sehpaları kurulmuşken, devrimci gençler için insan avları düzenlenirken, sosyalizmi benimsediklerini ilan eden bir devrimci işçi konfederasyonunun liderlerine ilişilmemiştir.

12 Mart arifesinde DİSK yöneticileri kendi kurmuş oldukları TİP ile ilişkilerini kestiler. Cezaevindeki TİP yöneticileri ile en ufak bir dayanışma hareketinde bulunmadılar CHP'ye yanaştılar.

1973 Ekim seçimlerinde küçük burjuva dönüşümcü bir platformla seçime katılan ve çok partili düzene geçeliberi işbirlikçi sermayenin baş temsilcisi durumunda olan AP'nin karşısında ilk kez emekçiler açısından bir alternatif oluşturan CHP'nin geniş işçi yığınlarınca desteklenmesiyle DİSK yönetiminin CHP'ye eğilimi arttı. Bazı koşullara bağlı bulunmakla birlikte CHP'nin desteklenmesi bugünde sürmektedir. Türkiye'nin sınırlı demokratik ortamında bu tutum bir bakıma anlâyışla karşılanabilir.

ÜÇLÜ DETANT

Ancak sosyalist bilinçlenmenin, tüm baskılara karşın, güçlendiği bir Türkiye'de «devrimcilik» iddia eden bir işçi konfederasyonunun tümüyle CHP kuyruğuna takılması olanaksızdı. DİSK'e bir sosyalist çeşni vermek zorunluydu.

Katılacak olan bu çeşni sosyalizmin en az tehlikeli çeşidinden olmalıydı. Oportünist fraksiyonun tepeden inme DİSK bürokrasisine yerleştirilmesi bu düşüncelerle olmuştur. Öyle ki bugün Türkiye ölçüsünde yer alan CHP - Oportünizm - MİT üçlü detantı DİSK'i kapsamına almıştır.

Bu bir gerçektir. Ve ne CHP'lilerin ne de söz konusu fraksiyon mensuplarının iyi niyetler taşıdıklarını sanmaları bu gerçeği değiştiremez.

Elbetteki DİSK bu üçlü detanttan ibaret değildir. DİSK içinde ayrı ayrı formasyonlardan gelme olumlu olumsuz bir çok unsurlar var. Ama herşeye karşın DİSK bu işçi kuruluşunun başından beri mücadelesini vermiş olan, bu mücadelenin en ön saflarında yer tutmuş olan işçilerin örgütüdür.

Üçlü detantın DİSK'e musallat olmasıyla bu örgüt ilerlememiş, gerilemiştir. Bunun nedenleri açıktır. Bugün DİSK'de polisiye terörü andıran bir anti-demokratik hava estiriliyor. Demokratik merkeziyetçiliğe son verilmiştir. Tüzük ve yasalar çiğnenerek türlü tertiplerle sendika içi demokrasi baltalanıyor. Öyle ki bir çok fabrikada işçi temsilcileri tabanın serbestçe seçtiği, onların özlemlerini temsil eden kimseler değildir artık. Bunlar yukardan tayinle gelen Bölge başkanlarının yardakçılarıdır. Kongrelerde delegelikler de tüzük ve yasalara aykırı tepeden inme yöntemlerle ayarlanıyor ve bu kongrelerde başa getirilen yönetim işçi tabanının gerçek temsilcisi olmak niteliğini taşımıyor.

DGM'lere karşı direniş şanlı bir girişimdi. Bu girişimden şan ve şerefin en büyük payı ön safta savaşmış olan işçilere ve temsilcilerine düşer. Bunlar işçi sınıfımızın en bilinçli kesimini oluştururlar. Patronlar bunu bildikleri için direniş sonunda üç binin üstünde işçiyi ve temsilciyi işten attılar. Ama DİSK yönetimi bunların haklarını savunmak için göstermelik bir-iki hareket dışında hiçbirşey yapmadı.

En utanç verici davranış, bazı Bölge başkanlarının patronlara «goşist» listeleri vererek en bilinçli işçileri yönetime soldan muhalefet ettikleri için işten attırmalarıdır. Bunlar kimi durumlarda patronların da tasfiye listelerine yeni adlar eklemelerine izin vermektedirler. Oysa bir zamanlar aynı DİSK, patronlar tarafından işten atılan işçilere sahip çıkmak için işçileri direnişe geçirirdi.

DİSK GERİLETİLMİŞTİR

Bu üçlü detant sultası, sendika içi demokrasinin yok edilişi, tabanın gerçek özlemlerinin hiçe sayılışı, Halit Erdem olayında görüldüğü gibi, tabana meydan okurcasına işçinin istemediği kimselerin yönetime getirilişi, patronlarla işbirliği halinde alabildiğine tasfiyecilik, İGD gibi işçi sınıfı dışındaki yan kuruluşların desteği ile polisiye terör havasının yaratılması, bütün bunların DİSK'e ancak zararı olmaktadır.

Bunun olumsuz sonuçları gözle görülür, elle tutulur bir hal almıştır. İşçilerin aşağıdan yukarıya direnişiyle DİSK'in örgütlenmesini hızla yaygınlaştırdığı, güçlendirdiği günler gerilerde kaldı. Tam tersine bu gün artık DİSK birçok yerde yapılan referandumları kaybediyor. Örneğin, İzmir'de Metaş'da olduğu gibi, Bursa'da Tofaş'da

olduğu gibi. DİSK'e katılmalar eskiden aşağıdan yukarı işçilerin direnişi ile olurdu. Bugün Demir-Döküm ile Bossa ile kıyaslanacak bir tek yeni direniş yok.

Sürmekte olan MESS grevi elbetteki büyük bir olaydır. Ama bu konuda da işçilerin yığınsal demokratik direnişinden çok, üst kademede kombinezonlara önem verildiği görülüyor. Üstelik MESS grevi bir İGD'nin bir İKD'nin kapalı av alanı durumuna getirilmek isteniyor. Bu yapılınca demokratik kamuoyunu ülke ölçüsünde hareket geçirmek olanağı pek kalmaz. DİSK yönetiminin bu yolda ciddi bir çalışması zaten görülmemektedir.

DİSK'in işçi sınıfının iktisadi mücadelesinde Türk-İş'e kıyasla daha elverişli çalışma koşulları sağladığı günler de geride kalmıştır. Bugün Türk-İş en azından DİSK'in sağladığı düzeyde hatta kimi durumda daha elverişli koşullar sağlayan toplu sözleşmeler imzalayabilmektedir. Hangi kariyerist güdülerle olsun, bugün bir Türk-İş Genel Başkanı İkinci MC hükümetini iktidardan düşürmek için genel grev önerdiğinde tüm demokratik kamuoyunu etkileyebilmektedir. Bu gidişle Türk-İş ile DİSK arasındaki tek farkın birinin ilerlemeci tekerlemelerine itibar etmesi ötekinin etmemesinden ibaret kalacağına benzer. Üçlü detantın bunca mücadeleler sonucu kurulmuş ve yaşatılmış olan DİSK'i bu duruma düşürmesine izin vermemek herkesten önce DİSK'in gerçek sahibi olan bilinçli işçilerin ve onların özlemlerine kulak veren dürüst sendikacıların görevidir.

MÜCADELE ALANI DİSK'DİR

Bu gelişmelerin doğal sonucu olarak DİSK tabanında bir kaynaşma başlamıştır. Tıpkı 1960'larda Türk-İş tabanında olduğu gibi. Bu kaynaşma gittikçe yoğunlaşmakta, yaygınlaşmaktadır. İşçiler yer yer DİSK'den ayrılmanın doğru olup olmadığı sorusunu kendi kendilerine soruyorlar. Yönetime güvensizlik o dereceye varmıştır ki bazı fabrikalarda işçiler sendika üyeliğinden atılırlar ve dolayısıyla işsiz kalırlar korkusuyla temsilci seçmekten kaçınıyorlar, Bölge yöneticisine «Temsilcileri siz tayin edin» diyorlar. Çünkü kendi seçecekleri temsilciler gerçek işçi liderleri olacaktır ve yukardakilerin böylelerini tasfiyeye kararlı olduklarını biliyorlar.

DİSK saflarında gittikçe yaygınlaşan huzursuzluk yeni, DİSK'in solunda bir işçi konfederasyonunun kuruluşuna kadar varır mı? Bu konuda bir hüküm vermeden önce gerçek bir işçi konfederasyonunu kurma işinin uzun mücadeleler, sabır gerektiren uzun vadeli bir iş olduğu gerçeği gözönünde tutmak gerekir. Oysa **şu anda acil görev DİSK içinde mücadeleyi sürdürmektedir, DİSK'i kendi «devrimci» sıfatına layik bir kuruluş haline getirmektir. Bu bakımdan kurulabilip kurulamıyacağı kuşkulu olan bir yeni konfederasyon umuduna bağlanılarak güncel görevi savsaklamak yanlıştır.** İşçilerin aşağıdan yukarı yığınsal hareketi gibi bir zorunluluk karşısında elbette ki yeni sendikalar da kurulabilir. Ancak tabela sendikaları kurmaktan, demokratik kamuoyu önünde bölücü izlenimi yaratmaktan kesinlikle kaçınılmalıdır. Bilinmelidir ki gerçekçi olmayan umutlara kapılarak, tabanın zorlaması durumları dışında, yeni örgütlenmelere gitmek, şu anda asıl savaş alanı olan DİSK'i, direnmeden, karşı tarafa teslim etmek anlamını taşır. DİSK içindeki sağlam unsurlar üçlü detantın tepeden inme bürokratik tertiplerini etkisiz kılacak güçtedirler.

Üçlü detant yenilgiye uğratılabilir. DİSK içinde demokratik ortam yaratılabilir. Bu kuruluş bir kez daha ilerici güçler safında itibar kazanabilir. Yeter ki, DİSK'in bilinçli tabanını bu yolda seferber edebilelim ve bu kuruluş içinde ve dışında gerekli mücadeleyi verebilelim. Yeter ki, (ilerlemeci) sağ oportünizmin ipliğini pazara çıkarabilelim. Oportünizmin bu çeşidine ve öteki çeşitlerine karşı ideolojik mücadeleyi etkin biçimde sürdürebilelim. Yeter ki, proleter devrimci saflarda birlik ve dayanışmayı güçlendirebilelim. Ve böylelikle tasfiyecileri işçi hareketi içinde ve tüm demokratik güçler safında tecrit edebilelim. Yeter ki, seferber olan bilinçli taban, tüm olanakları kullanarak, tüm alanlarda olanca gücüyle etkin mücadele verebilsin.

EMEKÇİ

ÜÇ AYLIK SİYASİ DERGİ

- M. Belli'nin Ankara Konuşması...
- Kürt Sorunu Üzerine
- Oligarşi Sorunu

Adres : Ticarethane Sok. No: 12/7-A
Sultanahmet/İST.

Ümraniye'de Zulme Karşı Direniş

Atalarımız «dünyada mekan 'ahrette' iman» demişler. Ahrette imanın ne kadar gerekli olduğunu bilemeyiz ama dünyada çatısı altında barınılacak bir konuta insanların zorunlu ihtiyacı olduğu kesin.

Türkiye'de bağımlı kapitalist gelişmenin doğal sonucu olan çarpıtılmış kentleşme, daha çok gecekondulaşma biçimini almıştır. Topraksızlıktan, yoksulluk ve açlıktan bir lokma ekmek için kentlere üşüşen halk çaresizliği içinde konut sorununu çözümlemek için gecekondusunu kondurmaktan başka çıkar yol bulamamıştır. Gecekondulaşma Türkiye ölçüsünde bir olgudur ve bunu 'mülkiyet haklarına saygı' gerekçesiyle hiçbir iktidarın (halkın konut sorununu çözümlemedikçe) ortadan kaldırmaya hakkı yoktur. Bu yolda her girişim her zorbaca müdahale faşistce bir davranıştır ve burada demokratik güçlere düşen görev bu cinsten müdahalelerin karşısına dikilmektir.

İstanbulun Ümraniye semtinde polisin gecekondu halkına yaylım ateşi açarak altı vatandaşı öldürmesi ve birçoklarını yaralaması ve olayın ardından erkek kadın yüzlerce gecekonducunun işkence altında polisce sorguya çekilmesi olayı bu sorunu ön plana getirmiştir.

Ümraniye'de olan nedir? Devletin hazinesinin mülkiyetinde olan arsalar üzerine konut sorununu halkın yararına çözümlemede direnen aynı devletin vatandaşı çoluk çocuğunu barındırmak için dişinden tırnağından arttırdığı olanaklarla gecekondular yapmışlardır. Gecekondu semtinde bile en ucuz kiranın asgari ücretin üstüne çıktığı bugünün koşullarında bu vatandaşlar için ailelerini barındırmanın başka yolu yoktur. Ümraniye gecekondulularının suçu buydu. Ama başka suçları da vardı. Onlar son seçimlerde MC partilerine değil ana muhalefet partisine çoğunlukla oy vermişlerdi. Bu iki suç birleşince MC iktidarının polisi harekete geçiriyor ve silah tehdidi altında binlerce gecekonduyu panzer ve buldozerlere yıktırmaya başlıyor. Ve bunlar tam kış arifesinde oluyor. Bu koşullarda silahsız halkın silahlı baskı kuvvetlerini protesto etmesi kadar doğal birşey yoktur. Bu durumda direniş en ilkel demokratik bir haktır. Halk bunu yapıyor, direniyor. Sonuç hedef gözetilerek yaylı mateşi açılması, ölüler, yaralılar.

Ümraniye olayını TRT'de yorumlayan MC iktidarının İçişleri Bakanı herhalde utandığından ancak çekingen bir dil ile de olsa demecinde mülkiyet hakkının kutsallığından sözediyor, dolayısıyla sözü Ümraniye katliamını haklı göstermeye getiriyor. Ve katliamdan sorumlu görevlilerden hiçbiri hakkında soruşturma açılmıyor ve bunlar layik oldukları cezalara çarptırılmıyor.

Ümraniye olayını İkinci MC hükümetinin asayişi kurma yolundaki vaadleri ve uygulamalarının bir parçası olarak değerlendirmek gerekir. Artık iyice anlaşılmıştır. Bunlar «asayiş» dedikleri şeyi söyle gerçekleştireceklerdir: siyasi cinayetlerin Başbakan yardımcısı koltuğunda oturan baş sorumlusu faşizmin üniformasız vurucu gücü niteliğindeki silahlı terör örgütüne eylemlerini bir ölçüde yavaşlatma emri vermiştir. Öte yandan polis demokratik örgütlere, hatta devrimcilerin konutlarına baskınları yoğunlaştırıyor. Gelişi güzel tutuklananlar Bâb-ı Ali'nin boyalı gazetelerinde okurlara «gizil örgüt üyeleri, sabotajcı anarşist ler» olarak tanıtılıyor. Bunlar poliste görüyorlar. Haklarında uydurulan iddialar savcılıklarca ciddiye alınmayıp serbest bırakıldıklarında aynı sarı basın bundan hiç söz etmiyor. Böylelikle kamuoyunda asayişi her ne pahasına olursa olsun sağlamaya kararlı icraatçı bir hükümet imajı yatırılmak isteniyor. Bu arada faşist partinin sözcülerinin sahte barışçı demeçleri birbirini kovalamaktadır. Ama yer yer faşist saldırılar gene de sürdürülüyor. Bu yoldan asayiş-masayiş sağlanamıyacağı açıktır.

Asayişi sağlamak için her şeyden önce siyasi cinayetlerin, katliamların faillerini yakalayıp adalet önüne getirmek gerekir. Oysa bu yolda iktidarın en ufak bir kıpırdanışı görünmüyor. Demokratik güçler böyle bir şeyi yani faşist katilin burjuva hukuk devleti uyarınca kovuşturmaya uğradığını gördükleri an ülke düzeyinde daha ferah ve demokratik bir hava esecektir. Ama bu havayı estirecek olan faşist saldırıların kışkırtıcısı ve sorumlusu MC iktidarı değildir.

«Emeğin Birliğine» Cevap

«Emeğin Birliği» dergisinin Temmuz ve Ağustos sayılarında **«Bağımsız Türkiye** Gazetesi ile Demokratik Devrim Polemiği Üzerine» başlıklı bir yazı çıktı. Yazı **Bağımsız Türkiye»**nin **«Emeğin Birliği»** çevresinin Demokratik Devrim anlayışını eleştiren bir seri yazısına cevap niteliğinde.

Bizim yazımız **«Emeğin Birliği»** ile aramızda yoldaşça bir diyaloğu başlatmak amacını güdüyordu. **Emeğin Birliği'**nin karşılığı hırçınca, herkesin bildiği ve kanıksadığı «sol» lafazan polemikçilik örneği bir karşılık oldu. Yazının teorik düzeyide düş kırıklığına uğrattı bizi. Biz **«Emeğin Birliği»** çevresinde mücadelelerden geçmiş, ayağı Türkiye gerçekleri toprağına basan, proleter devrimcileri bulunduğunu bilmez değiliz. Ne yazık ki söz konusu polemik yazısının keskin «sol» yazarını bunlardan saymanın olanağı yok.

Yazının seviyesi hakkında bir fikire varabilmek için birkaç satırı aktaralım. Yazar «Bağımsız Türkiye'de çıkan yazı hakkında şöyle diyor: «tahmin ettiğimiz kadarıyla, bu sayın yazar bir «koca kurt»tur. Ve belki gözleri böyle ufak tefek yazıları seçemeyebilir!. Ama büyük ve kalın harflerle yazılmış bir başlığı seçemiyecek kadar kör olmasa gerek. ...» ve yazı bu düzeyde saldırılarla sürüyor gidiyor.

Yazarın tahmini yanlıştır. «Sayın yazar» bir kocakurt değil, genç kurttur. Elbetteki bundan **«Bağımsız Türkiye»** çevresinde herkesin, Marksist literatürde Demokratik Devrimin niteliği ve içeriği konusunda görüş birliği durumunda olmadıkları anlamı çıkarılmamalıdır.

Yazarın söylediği şeyler «oportünist» diye nitelendirdiği eski TİP yazarlarının dediklerinden pek farklı değil. Onlar da Milli Demokratik Devrimi eleştirirken önümüzdeki aşamada devrimin niteliğinin sosyalist olacağını ve bizim stratejimizin «sağcı» bir strateji olduğunu iddia ederlerdi. **«Emeğin Birliği»** çevresinden bazıları hatırlayacaklardır: 12 Mart öncesi dönemde «Sosyalist Türkiye» sloganı sağ oportünizmin sloganıydı. Proleter devrimcilerinin başta gelen sloganı **«Bağımsız Türkiye»** idi. Ve polis **«Bağımsız Türkiye»** sloganını haykırarak eyleme geçen devrimcilere saldırırken, «Sosyalist Türkiye» sloganı ile meydanlarda toplanan TİP'lileri koruyordu. Ve gene hatırlayacaklardır, 12 Mart açık faşizmi döneminde sıkı yönetim mahkemelerinin başlıca hedefi **«Bağımsız Türkiye»** sloganını benimseyenlerdi. Yani Milli Demokratik Devrim stratejisini benimseyenler.

Ve şimdi **«Bağımsız Türkiye»** sloganını küçümsüyorlar. «Fabrikalar, tarlalar, siyasi iktidar, herşey emeğin olacak» sloganını onun karşısına çıkarıyorlar. Sanki bu iki slogan birbirinin karşıtıymış birbiriyle bağdaşmazmış gibi. Ancak bu sloganda sıra yanlıştır, Doğrusu «Siyasi iktidar, Fabrikalar, Tarlalar, herşey Emeğin Olacak»dır. Çünkü Siyasi iktidarı almadan fabrikalar, tarlalar tümüyle emeğin olamaz. Sıra düzeltilince slogana bir diyeceğimiz kalmaz.

Yalnız yazarımız bilmelidir ki sahip çıktığı bu slogan bizim savunduğumuz «gerçek toprak reformu» ile çelişmez. Çünkü yoksul köylü emekçidir ve sen gerçek bir toprak reformu ile toprağı ona verdin mi tarlalar emeğin olur.

«Emeğin Birliği» bir yandan Deniz Gezmiş'lere, Hüseyin İnan'lara, Yusuf Aslan'lara sahip çıkıyor. Ama öte yandan bu yiğit arkadaşların benimsedikleri devrim stratejisini reddediyor. Bu çelişki değil midir? Denizlerin savunmalarını, tüm yazdıklarını, söylediklerini okuyun. **Bağımsız Türkiye'**nin savunduğu stratejiden özde hiçbir ayrılıkları yoktur. Bu böyle olunca, **Emeğin Birliği'**nin bu devrim şehitlerine sahip çıkışı, biraz rütuştan geçirilmiş bir PDA çizgisiyle ortaya çıkan «Halkın Kurtuluşu» çevresinin Deniz'leri benimsemesinden pek farklı olmuyor.

«Emeğin Birliği»nin MDD eleştirilerinin eski TİP yazarlarının kaleme aldıklarını anımsattığını belirttik. EB'deki yazıda diyalektiğin temel unsurlarından biri olan zaman ve mekan unsuru hesaba katılmadan Lenin'den gelişigüzel aktarmalar yapılmış. Örneğin: Menşevikler 1905 devrimi arifesinde Rusya'nın önündeki devrimin bir burjuva demokratik devrim olduğu, hegemonyanın burjuvazide olması gerektiği, bu devrimin proleteryanın sorunu olmadığı devrim gerçekleştikten sonra uzun bir süre burjuva demokrasisi koşullarında sınıf mücadelesinin keskinleşeceği ve ancak o zaman proletarya devrimi aşamasına varılacağı yolundaki görüşlerine karşı Lenin'in Demokratik Devrimde de hegemonyanın proleteryada olması gerektiği ve devrimin bir süreklilik içinde Demokratik Devrimin başlıca görevlerinin yerine getirilmesiyle Sosyalist Devrim aşamasına, geçmesinin gerekli olduğu yolundaki görüşlerini ifade eden satırlar çarpıtılmış bir yorumla Demokratik Devrime bir Sosyalist içerik katmak gibi bir yanlış sonuca vardırılmaktadır.

Yazar «Lenin şunu dedi, bunu dedi» diyerek içine düştüğü çıkmazdan kurtulmak çabasındadır. Ama Lenin'in ve Bolşevik Partisinin devrimci pratiğinden hiç söz etmiyor. Ekim Devriminin zaferi gerçekleşince ne yapmıştır Bolşevikler? Birinci günden başlayarak kırsal bölgelerde Burjuva Demokratik Devrimin bir görevi olan toprak reformunu gerçekleştirmişlerdir. Köylüye toprak dağıtmışlardır. Lenin 1919'da «Kautski bu güne dek yaptığınız burjuva devrimidir demekte haklıdır.» derken bu gerçeği ifade ediyordu.

Peki Bolşevik Partisi yazarımız kadar proleter devrimcisi değil miydi? Neden doğrudan doğruya kollektivizasyona geçmediler? Niçin yalnız feodallerin topraklarını değil büyük kapitalist tarım işletmelerini de köy emekçilerine dağıttılar? Çünkü Devrimin başarısının birinci şartı işçi-köylü ittifakıydı. Bu ittifak mutlaka gerçekleştirilmeli, ve korunmalıydı. Ve Rusya köylüsü toprak istiyordu, tıpkı bugün Türkiye köylüsünün istediği gibi. Köylüyü devrim saflarına kazanmanın tek yolu da toprak reformunu gerçekleştirmekti. Onun için Bolşevikler başlangıçta en bilinçli tarım emekçilerinin katılmasıyla örnek çiftlik niteliğinde kolhozları ve devlet çiftliklerini yer yer kurmakla yetindiler. Yığınsal kollektivizasyona geçişleri çok sonra oldu.

Sovyetler Birliğinde tarımda kollektivizasyon hareketinin başaltıldığı tarih 1927'dir, yani Ekim devriminden on yıl sonra. Ve bu hareketin tamamlanması yıllar sürmüştür. Bu süre içinde köylü, görerek, kendi deneyiyle kolhozun üstünlüklerini kavramış ve yığınlar halinde kolhozlara katılmaya başlamıştır. Üstelik 5 yıllık planların başarısıyla ancak o dönemde sosyalist sanayi kollektif çiftliklerin donatımını sağlıyarak duruma gelebiliriz. Eğer Bolşevikler devrimin birinci gününden başlıyarak köylünün istemlerini hesaba katmıyarak kollektivizasyona gitselerdi; gerekli traktör ve makinalardan yoksun kolhozlara birer candarma birliği göndermek zorunda kalırlardı.

«Emeğin Birliği» yazarı topraklara el konmasını önermekle yetiniyor. Yoksul köylüye toprak dağıtımına karşı çıkıyor. Böyle bir «peşin hükümden» hareket edilmiyeceğini söylüyor. Ona göre, bu el konan toprakların nasıl kullanılacağına dair hükmü» o zaman, işçi sınıfı, yoksul köylüler ve tarım kesiminde yaşayan diğer emekçiler vereceklerdir».

Yani biz bugün yoksul köylülere, toprağa susamış olan, ve bir devrimci durumda toprak reformunu kendi elleriyle gerçekleştirecek olan yoksul köylülere, gideceğiz ve «bize devrimci iktidar toprak verecek mi» sorularını cevapsız bırakacağız. Lafı dolandırıp «Bu işi zamanı gelince falan falan ve falan sınıflar karara bağlıyacaklardır» diyeceğiz. Ve bu vaadimiz karşılığında yoksul köylü kitleleri devrim safına katılacaklar. Bu görüş saçmadır. İşçinin köy emekçisinin «o zaman» hem feodallerden hem büyük toprak sahiplerinden hükümlerinin ne olacağını biz kendilerine şimdiden söyliyelim: Köylü toprak istiyecektir, ve işçi sınıfı köylü ittifakı devrimin başarısının vazgeçilmez şartı olduğunu bildiği için o da köylünün toprak isteminin karşılanmasından yana olacaktır.

Bu, elbetteki daha ilk gününden köy emekçilerini kollektivizasyonun erdemlerine inandırmak için gerekli, çok yönlü çalışmaların savsaklanması anlamına gelmez. Ama bir devrimci iktidar hiçbir zaman zorla kollektivizasyona gitmez. Çünkü devrimci iktidarlar tüm emekçilere karşı, özellikle yoksul köylülüğe karşı dostça, kardeşçe davranır.

Böyle bir toprak reformunda topraklandırılan yoksul köylüye toprağın mülkiyetinin mi, yoksa kullanım hakkının mı verileceği ayrı bir sorundur. Dünyada sosyalist kuruluş pratiğinde iki örnek de var. Bu, «o zaman» çözüme bağlanacak olan sorun olabilir. Nihayet hukuksal bir ayrıntıdır bu. Ama toprakları ne yapacaksın sorusunu şimdiden cevaplandırmalısın.

Emeğin Birliği'nin her paragrafını teker teker ele alıp tutarsızlıklar, yanılgılar bir bir sergilenebilir. Böyle bir yazı oldukça eğlenceli de olur. Ama bu konu üzerinde burada daha fazla durmanın gereği yok. Bir arkadaşımızın, daha önceki yazıların devamı olan eleştirisini bu derginin bir başka sütununda yayınlıyoruz. Demokratik devrimin içeriği ve niteliği konusu üzerinde bu denli durmamızın nedeni bu sorunu açık-

TÜSTAV

lığa kavuşturmak ve kafaları bulandırabilecek olan sol lafazanlıkları etkisiz kılmaktır.

Sözümüzü sona erdirmeden önce «Emeğin Birliği» çevresinden arkadaşlara bir diyeceğimiz var: Lenin'in dediği gibi, başından sonundan ayırarak yapılan aktarmalarla herşey kanıtlanabilir, «hele bu aktarmalar kötü niyetle yapılıyorsa». Bu cinsten aktarmacı «sol» laf ebelerinden uzak durunuz. Hepimiz Türkiye devriminden sorumluyuz. Bu sorumluluğu ancak saflarımızda birlik ve dayanışmayı, gerçekleştirmekle yerine getirebiliriz. Bu birlikten toplumumuzdaki tüm devrimci potansiyeli seferber edebilen gerçek proleterya partisi doğacaktır. Bağımsız ve yaratıcı tutumla sosyalizmin bilimini Türkiye gerçeklerine uygulayarak doğru devrimci çizgiyi saptayan ve bunu ayni yaratıcılıkla uygulayan parti.. Bu, elbette ki aramızda yoldaşça polemiğe engel olamaz. Tersine «sol» lafazanlıktan uzak, bilime dayanan, toplum gerçeklerinden esinlenen polemik hareketimize canlılık katar. «Emeğin Birliği»nde çıkan yazınızın bu cinsten bir polemik yazısı olmadığını siz de teslim edersiniz.

Gene Demokratik Devrim Üzerine

«Bir bardak suda fırtına koparmak» diye bir söz vardır. «Emeğin Birliği'nin» demokratik devrim konusunda bize vermeye kalktığı yanıt, tümüyle bu halk deyişine uygundur. Oysa fırtına koparmanın hiç gereği yoktu. Sosyalizmin bilimi, tartıştığımız konuda, önce anlama yeteneği olan sonra da anlamak isteyen herkese yeterli, kesin ve berrak bilgiler sunmaktadır. Bu bilgileri edinmek için birazcık zahmete katlanmak yeter.

Öte yandan bu konuda bilimsel sosyalizmin yeni katkılara da gereksinmesi yok.

DEMOKRATİK DEVRİM

Bizim bildiğimiz kadarı ile demokratik devrim bir burjuva devrimidir. Dünyanın her yerinde bu böyledir. Vakti zamanında burjuvazinin, emekçi sınıf ve tabakaları etrafında toplayarak feodalizmi alt etmesi ve kapitalizmi egemen kılması olgusu olarak, tarih sahnesine (kaçınılmaz biçimde) çıktığı için bu devrim literatüre «Burjuva demokratik devrim olarak girmiştir»

Böyle bir dizi burjuva demokratik devrimler sonucu kapitalizm, dünya ölçüsünde egemen üretim biçimi durumuna yükselmiş, feodalizm egemen üretim biçimi olarak tasfiye olmuştur.

Feodalizm egemen üretim ve toplum biçimi olarak dünya ölçüsünde tasfiye olmakla birlikte feodal üretim ve ilişkiler yer yüzünden tümüyle silinmemiştir. Dünyanin çeşitli bölge ya da ülkelerinde bu ilişkiler, kapitalizmin dünya ölçüsünde egemen üretim ve toplum biçimi olmasından sonra da şu ya da bu ölçüde varlıklarını sürdürmüş ve sürdürmektedirler.

Kapitalizm, doğası gereği, sömürüye, daha fazla sömürüye dayanır. Bu toplum biçiminin egemen sınıfı burjuvazinin gözünü sömürü bürümüştür. İşte bundan ötürüdür ki, kapitalizm (ve burjuvazi) daha egemen bile değilken (merkantilist: ticari kapitalizm dönemi) gözlerini dünyanın daha geri bölgelerine dikmiştir. Daha o zamanlardan buraları istila etmeye, sömürgeleştirmeye yönelmiştir. Sömürgecilik serbest rekabetçi dönemin temel özelliği olmuştur. Sömürgecilik emperyalist aşamanın son döneminde **Yeni sömürgecilik** biçimini almıştır.

İster sömürgecilik, döneminde, ister yeni sömürgecilik döneminde olsun, burjuvazi ya da tekelci burjuvazi) sömürü alanı içindeki ülkelerde, kendi ülkesinde yaptığı gibi feodal üretim ve ilişkileri tasfiye etmedi. Tersine bu üretim ve ilişkilerin egemen sınıfı feodal toprak ağaları (mütegallibe) ile ittifak kurdu.

Emperyalizm, buralarda kapitalist gelişmeyi engelledi. Bunu önce feodal üretim ve ilişkilerin tasfiyesini önleyip mütegallibeyle ittifak kurarak yaptı. Sonra buralarda kapitalist gelişmeyi kontrol altında tutarak onu kendi çıkarları doğrultusunda yönlendirerek, sulandırdı, çarpıttı. Buralarda, gerçek kapitalist gelişmeyle kıyaslanmıyacak, bağımlı bir kapitalizm geliştirildi.

Böylece, emperyalizm ve feodal mütegallibe kapitalizmin gelişmesinin karşısında yer aldılar. Ama yalnızca bunlar değil. Geliştirilen bağımlı kapitalizmin temsilcisi durumundaki işbirlikçi burjuvazi de gerçek bir kapitalist gelişmenin karşısında bir engel olarak ittifakın üçüncü unsuru oldu. Böylece Emperyalizm-İşbirlikçi burjuvazi-feodal mütegallibe üçlü ittifakı; gayri milli- karşı devrimci ve sömürgen bir üçlü ittifak oluştu. Elbette ki, (örneğin ülkemizde) bağımlı kapitalizmin gelişmesi ölçüsünde feodal üretim ilişkileri de bozuldu, geriledi. Ama yok olmadı. Bunlar, yer yer tipik feodal ilişkiler halinde daha çok yarı-feodal kalıntılar halinde kapitalizmle iş içe varlıklarını sürdürmektedirler. Ve feodal mütegallibe hâlâ üçlü ittifak içindeki rolünü sürdürmektedir. Ülkenin siyasal yaşamında etkin bir egemen güç olarak varlığını sürdürmektedir. Hâlâ köylülük işbirlikçi sınıfların temsilcisi partilerin oy deposu olma durumunu korumakta ve mütegallibe bu oyların bu partilere çıkmasında baş unsur olabilmektedir.

PROLETARYA VE BURJUVA DEMOKRATİK DEVRİM

Kısacası, emperyalist sömürü alanı içindeki ülkelerde feodal ve yarı feodal üretim ilişkileri değişik ölçülerde hala varlığını sürdürmektedir. Öte yandan emperyalizm çağında devrim rüzgarı artık bu sömürülen ve bağımlı ülkeler üzerinden esmektedir. Bu ülkelerin devrimci güçleri (işçi sınıfı ve öteki ulusal demokratik güçler) emperyalizmin gizli ya da açık işgaline son verip emperyalizmle olan çelişkileri devrimci biçimde çözümlemektedirler. Emperyalizmi defederlerken, işbirlikçi burjuvazinin ve feodal mütegallibenin ekonomik ve siyasal egemenliklerine de son vermektedirler.

Besbelli ki, sözünü ettiğimiz devrim, proleteryanın önderliğinde, devrimci güçler iktidarı aldıktan sonra, demokratik devrimin görevlerini yerine getirmekle kalmayıp, durmadan sosyalizm inşasına geçildiği, ve zaten iktidar alınır alınmaz aynı anda sosyalizme de ilk adımın atılmış olduğu kesintisiz bir devrimdir. Bunun altını çizin lütfen. Bunu biz çeşitli yazılarımızda bin kez yineledik. «E. B.» ne yönlttiğimiz eleştiride de vardı ama yazarı görmemezlikten geldi ve okurundan gizledi.

Böyle bir devrim yukarıda sözünü ettiğimiz çelişkileri çözümleyecektir. Çözümlenen her çelişkinin bu devrime vereceği bir karakter vardır. Emperyalizmle olan çelişkinin çözümü bağımsızlığımızı kazandıracaktır, bundan ötürü devrimimiz milli bir karakter taşıyacaktır. Feodal mütegallibeyle olan çelişkinin çözümü, feodal ve yarı-feodal kalıntıların kökünü kazıyacağından devrimimiz demokratik bir karakter taşıyacaktır. İşbirlikçi burjuvaziyle olan çelişkinin çözümü, bunların elindeki üretim araçlarının toplumsallaştırılmasını getireceğinden bu olgu devrimimizin sosyalizme yönelik karakterini oluşturacaktır.

Bizimle kıyaslanırsa Çin ya da Vietnam devrimlerinin varlığına son verdiği feodal ve yarı-feodal üretim ilişkileri daha ağır basabilir. Yine bizde bağımlı kapitalizm, o ülkelere göre daha gelişmiş olduğundan işbirlikçi burjuvazinin elindeki üretim araçları ve alanlarının toplumsallaştırılması daha kapsamlı bir toplumsallaştırma olacaktır. Bu bakımdan incelenirse, mutlaka Çin devrimi ile Vietnam devrimi arasında da değindiğimiz alanlarda kapsam farkı vardır.

Kısacası sorun, Çin'de feodal ve yarı-feodal kalıntılar ağır basıyordu, bizde de bağımlı kapitalizm ağır basıyor sorunu değildir. Sorun ülkede demokratik devrimin tamamlanıp tamamlanmaması, feodal ve yarı-feodal kalıntıların kapitalizmin bağrında hala sürüp sürmemesi sorunudur.

Eğer ülkede burjuva demokratik devrim tamamlanmışsa dolayısıyla feodal ilişkilerin kökü kazınmışsa, hiç kuşkun olmasın, gündemindeki devrim sosyalist devrim olan, gelişmiş bir kapitalist ülkenin devrimcisisin Bu durumda, devrim savaşını burjuva demokrasisi koşullarında da sürdürsen, faşizm koşullarında da sürdürsen gündemindeki devrim sosyalist devrimdir. Fakat burjuva demokratik devrimin tamamlandığını ileri süremiyorsan «... feodal kalıntılar iktisadi ve sosyal yapıda varlıklarını sürdürmüş ve hala sürdürmektedirler...» diyorsan, o zaman, bu işi tamamlayıp kalıntıların kökünü kazıma işi bir yük olarak ama aynı zamanda sosyalizm yolunda ilerleyebilmek için yerine getirilmesi kaçınılmaz bir görev olarak proleteryanın üzerine kalmış demektir. Bu, işte demokratik devrimdir; hem de burjuva demokratik devrimdir.

«Emeğin Birliği» yazarı, bizi, milli demokratik devrim adı altında burjuva demokratik devrim tasarlamakla suçluyor. Çünkü ona göre, burjuvazinin önderlik etmediği ya da etkin bir biçimde katılmadığı demokratik devrimler burjuva-demokratik değildir.

Yazarın talihsizliği odur ki, literatürde pro-

leter demokratik devrim diye bir terim olmadığını ve olamıyacağını bilmiyor. Proleter devrim sosyalist devrim olduğuna göre proleter karakterli başka devrim yoktur. Burjuvazinin önderliğinde de gerçekleşse, burjuvazinin yapmadığı (ya da tamamlayamadığı) yerlerde proleteryanın önderliğinde de gerçekleşse o demokratik devrim burjuva karakterlidir; burjuva demokratik devrimdir. Çünkü, proleterya sosyalizm için yola çıksa bile sürecin o anında (demokratik devrim) kapitalizmin değil; kapitalizmin (ve dolayısıyla da sosyalizmin de) önünde engel oluşturan feodal kalıntıların kökünü kazıyacak, ancak bütünüyle bu üretim ilişkilerini yok edecektir.

Böyle olunca proletaryanın önderliğinde gerçekleşen bu demokratik devrimin burjuva karakterini yeri geldiğinde belirtmemek, ya konuyu bilmemekten ileri gelir; ya da kendisinden emin olmayanların «belirtirsem beni sosyalist saymazlar» gibi saçma bir korkuya kapıldığını gösterir.

Bakın Lenin ne diyor: «Bu çalışmalarımız, belli başlı iki aşamadan geçmiştir. 1917 Ekiminde biz, iktidarı bütün köylülükle birlikte ele geçirdik. Sınıf mücadelesinin köylerde henüz gelişmemiş bulunması ölçüsünde bu, bir burjuva devrimiydi. Daha önce söylediğim gibi gerçek proletarya devrimi, köylerde ancak 1918 yazında başladı. Eğer bu sonuncu devrimi başlatmasaydık, yaptığımız iş eksik kalmış olacaktı...» (İşçi-Köylü İttifakı s. 163)

Eşya adıyla çağrılır ve proleter devrimcileri bu konuda titiz olmalıdırlar. Besbelli ki Lenin «...bir burjuva devrimiydi» derken proletaryanın önderliğinde ve burjuvazinin müttefik falan olmadığı Büyük Ekim Devriminden söz ediyor. Bu konuda, keskin leninist! pozlarda sözümona bize saldıran «E.B» yazarı aslında «leninizmi» Lenine karşı savunduğunun farkında değildir.

Çağımızda proletarya önderliğinde kesintisiz bir biçimde sosyalizme ilerlemek için belirli bir zorunluluğun gereği olarak demokratik karakter taşıyan devrimlerin, kendini yalnızca burjuva demokratik amaçlarla sınırlaması olanaklı mıdır? O amaçlar çerçevesi içinde kalması tasarlanabilir mi? Bir proleter devrimcisi böyle saçma bir öneri ile ortaya çıkabilir mi- Elbette ki hayır. Bizim gibi ülkelerde proletaryanın hegemonyası altındaki (milli) demokratik devrimlerin sosyalist devrimle içiçe geçmemesi olanaksızdır. Bu nedenle proletarya iktidarı ele geçirdiği andan itibaren sosyalizme de adımını atması kaçınılmazdır.

Biz meseleyi yüzlerce kez böyle koyduk. Ve üstelik «E.B» ni eleştirdiğimiz «Birlik Sorunu ve Demokratik Devrimin İçeriği» başlıklı seri yazımızı da böyle belirtdik.

Şöyle dedik: «Anti-emperyalist olduğu için MİLLİ ve feodal ilişkileri temizleyecek olduğu için yani anti-feodal olduğu için DEMOKRATİK. Esas niteliği bu olan ve proletaryanın önderliğinde gerçekleşecek olan devrim, hedef aldığı gerici ve sömürgen üçlü ittifak içindeki işbirlikçi burjuvazinin egemenliğine de son verecektir. Emperyalist tekellerin ve işbirlikçilerinin üretim araçlarını, bankacılık, sigortacılık ve ticaret alanlarını toplumsallaştıracaktır. Fakat bu henüz sosyalizmin kurulması demek olmayacaktır. Sosyalizm dev üretim birimleri üzerinde yükselir. Sosyalist sanayileşme uzun süreli ve zahmetli çabaların ürünü olacaktır. Dolayısıyla milli demokratik devrimin aynı zamanda gerçekleştireceği toplumsallaştırma bir ilk adımdır. Bu gerçek proletaryanın önderliğindeki milli demokratik devrimle sosyalizmin (aslında burada sosyalist devrim demek daha doğrudur) bir zincirin iki halkası gibi birbirine bağlı olduğunu birinden diğerine kesintisiz geçişi gösterir. Bunlar, kanımızca üzerinde birleşilmeyecek şeyler değildir.» (Bağımsız Türkiye sayı 21 s. 11)

LENİN VE BURJUVA DEMOKRATİK DEVRİMİN AŞILMASI

Gelgelelim yazar bu satırlarımızı görmezlikten gelmiş:

«Bağımsız Türkiye yazarının Türkiye'de gerçekleşecek demokratik devrimi 'burjuvazinin zamanında yapamadığı demokratik devrim' olarak gösterip, sonrada, 'başka muhtevalar taşıyan demokratik devrimler yoktur' sözleriyle menşevizmi Leninizm gibi gösterme filistenliği» nden söz etmeye kadar işi vardırıyor. Bizim menşevikliğimizi göstermek için de Lenin'den şu alıntıyı yazıyor: «Yeni-İskracılar, demokratik devrimin ekonomik özü bakımından bir burjuva devrimi olduğunu ezberlemişler ve bunu proletaryanın demokratik amaçlarının burjuva ılımlılığı düzeyine, ötesine geçildiğinde 'burjuvazinin yüz çevireceği bir düzeye indirilmesi olarak anlamaktadırlar. (İki Taktik Sol Yayınları s 123)' (Sol Yayınları 1970 baskısı s. 127)

Şimdi bu eleştirinin bizimle ne ilgisi var? Lenin burada, ekonomik özü (iktisadi temeli- 1970 Baskısı) itibarıyla burjuva devrimi olan demokratik devrimin burjuva ılımlılığı düzeyinin ötesine çıkılmamasını isteyen öteye geçmeye karşı koyan hatta bu devrimin burjuvazinin işi olduğunu, proletaryanın karışmamasını savunan menşevikleri suçluyor. Oysa biz özü itibarıyla burjuva devrimi olan demokratik devrimi proletaryanın önderliğinde bir an önce sonuna değin vardırılmasını ve kesintisiz ötesine (sosyalizme) geçilmesini savunuyoruz. Aklı başında biri Lenin'in bu laflarından bizim gocunmamızı beklemez. Ne varki «E.B» yazarı şu sonuçları çıkarmış:

«Evet sayın yazar, diyor, siz demokratik devrimi 'burjuvazinin zamanında yapmadığı demokratik devrim' olarak, yani aynen Menşevikler gibi burjuva devrimleri sınırları içersinde ve burjuvazinin bir vakıası gibi gösteriyor ve 'başka muhtevalı demokratik devrimler yoktur' sözleriyle demokratik devrimi 'burjuva ılımlılığı seviyesine' düşürüyorsunuz. Biz ise, demokratik devrimde proletaryanın burjuva sınırlar içersinde kalmayacağını ve kendi 'demokratik amaçları' doğrultusunda burjuva demokratik hedefleri aşacağını savunuyoruz.» (E.B. sayı 8, sayfa 6, sü. 2) Eh arkadaş, ne denir, sen savunadur. Ama savunmanı yaparken dürüst olmaya çalış. «Solun» ağız kalabalığı tahrifçilik gerçek devrimciye yakışmayan şeylerdir.

İnsanın inanası gelmiyor! «E.B.» Yazarı ya kitapları okurken dalga geçiyor ya da okuduğunu anlayamıyor. Bu satırlarda bize karşı bir eleştirinin zerresi bile yok. Ama «Emeğin Birliği»nin kendi icadı demokratik devrim anlayışını tümüyle yadsıyor. Çünkü, o laflar ekonomik özü bakımından burjuva olmayan başka bir demokratik devrim savunmuyor. Yalnızca bunun böyle olduğunu bilmek yetmez gerçekleştirmeli ve ötesine geçmeli diyor Lenin.

Bu satırlar **İki Taktik** adlı yapıtın onüçüncü bölümü olan «SONUÇ. YENMEYE CESARET EDECEK MİYİZ» bölümünden alınmış, gelin bu bölümün bir kaç yerine daha göz atalım:

«Rusya'daki demokratik devrim, sosyal-ekonomik niteliği bakımından, bir burjuva devrimidir. Ama çok doğru olan bu marksist tezi, tekrarlayıp durmak yetmez. Bunu anlamak ve siyasi şiarlara uygulamayı bilmek gerekir...» (Sol Y. 1970 Baskısı s. 129)

Bir de şu satırlara bakın:

«Demokratik devrim bir burjuva devrimidir. Ezilen cahil köylü yığınlarının, ama aydınlığı ve mutluluğu tutku ile arayan köylü yığınlarının 'karatoprağı paylaşma' ya da toprak ve özgürlük şiarı, burjuva bir şiardır. Ama biz marksistler, proletarya ve köylüler için gerçek özgürlüğe doğru giden yol olarak, burjuva özgürlüğü ve burjuva ilerlemesi yolundan gayri bir yol olmadığını bilmeliyiz. Bu gün, sosyalizmi, tam bir siyasi özgürlüğe kavuşturmanın tek yolunun demokratik cumhuriyet, proletarya ile köylülerin demokratik diktatörlüğü yolu olduğunu unutmamalıyız...» (s. 130)

Sorunun marksizm açısından genel bir ilke olarak alındığı besbelli değil mi?

Kendi icadın olan bir demokratik devrimini kanıtlamak için Leninden yararlanmaya kalkmak! Olacak şey değil. Yoksa bu arkadaş Bolşeviklerin biri burjuva öteki proleter iki tane demokratik devrim yaptığını mi sanıyor? Acaba, burjuva demokratik devrimin, proletaryanın demokratik hedefleri doğrultusunda aşılmasını savunan Lenin, «E.B» yazarı gibi ekonomik özü itibarıyla burjuva olmayan (sosyalist proleter?) ikinci bir demokratik devrim mi savunuyor? Böyle bir sonuca varmak olanaksız. Leninin proletaryanın demokratik hedefleri doğrultusunda burjuva demokratik devrimin aşılmasını söylerken, burjuva olmayan ikinci bir demokratik devrime geçilmesini anlatmak istemediği sosyalizme doğru aşılmasını belirttiğini anlamak o kadar zor mu? Ne olabilir proletaryanin demokratik hedefleri? Proleter demokrasisi değil mi? Burjuva devrimini bu doğrultuda aşmak ikinci bir demokratik devrim midir? Yoksa toplumun ve üretimin sosyalist örgütlenmesi mi??

Lenin «İki Taktik»i 1905 Haziran-Temmuz'unda yazdı. Aynı yılın 27 Eylül (10 Ekim) tarihli yazısında ise şunları söylüyor:

«...Demokratik devrimin kesin zaferi ancak proletaryanın ve köylülerin devrimci demokratik diktatoryası sayesinde mümkündür. Ama bu zafer ne kadar tez ve tam olursa, o kadar eksiksiz, o kadar derin bir şekilde, yeni çelişkiler, tam demokratlaşmış bir burjuva düzeni zemini üstünde, yeni bir sınıf mücadelesi kendini gösterecektir. **Demokratik devrimi ne kadar tam olarak yaparsak, o ölçüde sosyalist devrimin sorunlarına ulaşmış olacağız. (...) Bu günkü devrimin içerik bakımından demokratik yani**

burjuva niteliğini yadsımaya kalkışmak saçmadır; bu bakımdan devrimci komünler teşkili gibi sloganlar ortaya atmak da saçma olur. Demokratik devrime proletaryanın katılışının —yönetici olarak katılışının— amaçlarını küçümsemek, örneğin proletarya ile köylülerin demokratik devrimci iktidarı gibi sloganları reddetmek de, saçma ve gerici bir tutum olur. İki devrim nitelikleri bakımından olsun, çatışmaya katılan toplumsal güçlerin bileşimi bakımından olsun, birbirinden farklı olduğundan sosyalist devrimin amaçları ve koşulları ile demokratik devrimin amaçlarını ve koşullarını birbirine karıştırmak saçmalıktır.» (İşçi-Köylü İttifakı s. 97)

Demokratik devrimi ne denli tam olarak yaparsa, proletaryanın, burjuva olmayan ikinci bir demokratik devrime mi, yoksa sosyalist devrimin sorunlarına mı ulaşacağı herhalde daha fazla tartışılamaz.

Yukarıda gördüğümüz gibi, Lenin'i kendine dayanak yapmaya kalkışan «E.B.» yazarı şöyle diyordu: «Biz, demokratik devrimde proletaryanın burjuva sınırlar içersinde kalmayacağını ve kendi 'demokratik amaçları' doğrultusunda burjuva demokratik hedefleri aşacağını savunuyoruz». Ne kadar iyi; biz de aynı şeyi savunuyoruz. Yalnız bazı farklarla!

Birincisi biz proletaryanın burjuva demokratik hedefleri gerçekleştirmesini (burjuva demokratik devrim) feodal ve yarı-feodal kalıntıların tasfiyesi olarak anlıyar ve savunuyoruz.

İkincisi; burjuva hedeflerin proletaryanın demokratik amaçları doğrultusunda aşılmasından (ikinci bir demokratik devrime değil) proleter demokrasisine doğru aşılmasını artık yalnızca sosyalizmin sorunlarıyla başbaşa kalınmasını anlıyoruz.

Sizin ise ne anladığınız belli değil.Kafanız karmakarışık. Burjuva demokratik devrimi (feodal kalıntıların temizlenmesi) reddiyorsunuz, öte yandan, bu devrimin burjuva hedefleri aşacağınızdan dem vuruyorsunuz. Proletaryanın demokratik amaçlarından ise ne anladığınız belli bile değil.

Lenin'in karşısında, eli ayağına dolaştığı için, «biz burjuva demokratik hedefleri aşacağız» demek zorunda kalan «E.B.» yazarının, aslında devrimin demokratik niteliğinin feodal kalıntıları temizlenmekten geldiğine inanmadığını «E.B.» okurları da «B.T.» okurları da pek güzel bilir.

O'nun «köylüye toprak» «devrimci bir toprak reformu» gibi sloganların karşısında olduğunu da her iki derginin okurları pek iyi bilir. Ama bu sloganların hem karşısına geçip hem de burjuva hedefleri nasıl aşacağını Allah bilir!

Gelecek yazımızda yine de bu konu üzerinde duracağız.

Bunalım Emekçilerin Sırtına Yüklenemez

Demirel, 9 Eylülde İstanbulda, yüzde yüze varan zamları basına resmen açıkladı. Bu sırada Ankarada Maliye Bakanlığı yetkilileri, Uluslararası Para Fonu (IMF) Heyetine hazine hakkında bilgi veriyordu.

Seçim meydanlarında «pahalılığı önliyeceğiz» nutukları atanlar, şimdi uluslararası mali kuruluşların dikte ettiği zehir zıkkım bir pahalılık ilâcını halkımıza adım adım içirmeye koyulmuşlardır. Bundan önce açıklanan zamlar gibi bunların da yeni fiyat artışları getireceği açıktır. Sözde zam gerekçeleri kimseyi kandıracak durumda değildir. MC partilerine oy veren geniş kitleler dahi, düşük tutulan taban fiyatları ile dondurulacağı açıklanan memur maaşları ve ücretler ile şaşkına döndürülmüştür.

Günlük yaşantıda çeşitli sıkıntılarla kendini belli eden ekonomik bunalım ,yakıcı bir pahalılık ve işsizlik afeti ile emekçi sınıfların sırtına yüklenilmek isteniyor.

Resmi veriler, Türkiye'de açık işsizliğin ilk defa 2 milyondan 3 milyona tırmandığını belgeliyor.

2. MC'nin son zamlarından önce, Ticaret Odası'nın İstanbul için yayınladığı Ücretliler Geçinme İndeksine göre, bu yılın ilk sekiz ayında fiyatların yüzde 29 oranında arttığı anlaşılmaktadır. Demek ki son zamlar yapılmasaydı dahi yıl sonunda bu oran yüzde 40'ı aşacaktı. Yüzde yüzü aşan son zincirleme zam furyasından sonra, yıllık artış ortalamasının yüzde ellinin çok üstünde gerçekleşeceği bellidir. Bu, 12 Mart Faşizmi dönemindeki yıllık fiyat artışlarının da üzerine çıkılacağını göstermektedir.

Resmi rakamlara göre, bu yılın ilk yarısında, ithalat toplamı 2 milyar 942 milyon dolara varırken dış ticaret açığı da 2 milyar doların üstüne çıkmıştır. Yetkililer en iyimser bir tahminle 1977'nin sonunda dış ticaret açığının 4,5 milyar doları, yani 90 milyar lirayı bulacağını tahmin ediyorlar. Devlet hazinesi boşalmıştır. Ekonomideki durgunluğun giderilmesi için 1 milyar 100 milyon dolar (20 milyar T.L.) ham madde ve makinenin ithal edilmesi gerektiği hasaplanıyor. Döviz kıtlığı had safhaya ulaşmıştır. Montaj sanayii ile yıldan yıla artan bu dışa bağlılığın bedeli yeniden yabancılara borçlanılarak ödenecektir.

Oysa Türkiyenin dış borçları 11 milyar dolara (200 milyar T.L.) yükselmiş bulunuyor. Bunların ödenmesi için yurtdışındaki işçilerimizden ve dışarı satılan ürünlerimizden döviz yetmemekte, uluslararası tefeci piyasasından yüksek faizle son aylardaki borç para bulma girişimleri de sonuç vermemiştir. Seçimlerden önce ve sonra borç dilenme yollarının hepsi zorlanmıştır. 1974'den beri uygulanan Dövize Çevrilebilir Mevduat (D.Ç.M) sistemi de artık açıkları kapatmaya yetmiyordu. Çünkü 1976 sonlarına doğru emperyalist mali çevreler, DÇM adındaki yabancı kredilerin tehlikeye girdiğini görmüşler ve önlem alması için Demirel'e çeşitli yollardan baskıya başlamışlardır. İşbirlikçi iktidarın bu kaynaktan hemen vazgeçmesi beklenemezdi. DÇM'leri bir yandan bunların karşılıklarını içerde krediyi temin eden iş adamları kullanıyor, öte yandan devlet te dövizlerden yararlanıyordu.

ERKEN SEÇİM OYUNU

Demirel'in erken seçimlere gitmeye karar vermesi, bu ekonomik darboğaz üzerine IMF'nin önerisi ile olmuştur. İşbirlikçi sermaye, emperyalistlerin mali desteği olmadan montaj nitelikli sanayiini yürütemez, ticaretini yapamazdı. Bilindiği gibi, Türkiye kamuoyu erken seçimlerin yapılacağını ilk önce, B. M. Genel Sek. K. Waldheim'in ağzından 12 Şubat 1977 tarihinde öğrendi. Böylece erken seçim CHP nin oluru da sağlanarak tezgâhlandı ve seçmeni burjuva partilerinden uzaklaştıracak zamlar ve devalüasyon bugünlere ertelenmiş oldu. Böylece, işbirlikçi sınıflar, baş temsilcisi AP ve liderine tarihi bir süre tanımış oldu. Bu zamanlama ile 1. MC'nin iflasa giden ekonomi ile birlikte batması önlenmiş; 5 Haziran seçimlerinde halk kitleleri aldatılmış, kıl payı ile yeniden gerici faşist karması iktidar kurulabilmiştir. Kuşkusuz bu ekonomik bunalımın bedeli emekçi halkımızın sırtından ödenmeye çalışılacaktı. Şimdi bu yapılmaktadır.

Yeni iktidar yerel seçimleri atlatıncaya kadar ekonomik dar boğazı aşabilmek için IMF'nin zorladığı önlemleri biraz daha geciktirmeye çalışmış, fakat uluslararası tefeci piyasasından yüksek faizle kısa vadeli borç para bulma girişimleri olumlu sonuç vermemiştir. Bunun üzerine ABD emperyalizminin güdümündeki Uluslararası Para Fonu'na ilk işareti vermek üzere MHP'li bakan Sazak'ın geçen ay açıkladığı tekel zamları alelacele yürürlüğe sokulmuştur. Demirel'in açıkladığı son zamlarla da Türkiyedeki IMF Heyetine «istikrar tedbirleri» denen paketin ilk bölümü sunulmuştur. Artık Demirel'in önünde genel seçimlere kadar dört yıllık bir süre vardır. Yerel seçimlerden sonra IMF'nin istediği ekonomik önlemlerin kalan son bölümleri de yürürlüğe sokulacaktır. 2. MC'nin işçiye, memura, yoksul ve orta köylüye, tüm sabit ve dar gelirlilere hazırladığı planlı tuzak budur. Ve bu tuzağın öyle halkın rızası ile yürürlüğe sokulamıyacağını çok bilen Demirel, orduya sırtını sağlam dayamak, DGM Yasa tasarısını gündeme almak, her türlü faşist baskıya başvurmak gereğini duymaktadır.

BÜYÜK BURJUVAZİNİN ONAYI TAMDIR

Bir buçuk yıldan beri, emperyalist devletlerin güdümündeki uluslararası mali kuruluşlar, Türkiye ekonomisinde «istikrar tedbirleri»nin alınmasını ve yüzde 40 civarında bir devalüasyon yapılmasını istemektedirler. Türk Sanayiciler ve İş Adamları Derneği (TÜSİAD) adına başkan Feyyaz Berker de «Ekonominin döviz sorununa çözüm getirecek, dış kaynaklara güven verici bir istikrar tedbirleri paketi»nin süratle ortaya konmasını istemiştir. Berker'e göre, milli beraberlik içinde ekonomik sorunları çözmek için hedef, kemerleri kısmak ve istikrarı getirmek olmalıdır. İş adamları, bir ay önce, 2. MC'nin ilk zamlarını ve yüzde 6'lık mini devalüasyonu iyi bir başlangıç olarak karşılamışlar, bu önlemlerin sürdürülmesini istediklerini açıklamışlardır.

2. MC kurulmadan daha ihtiyatlı bir dil kullanan işbirlikçi sermaye çevreleri, şimdi daha açık konuşmaktadırlar. Türkiye İşverenler Sendikaları Konfederasyonu (TİSK) başkanı İbrahimoğlu, açıkca ücretlerin dondurulmasını istemekte, grevdeki 40 bini aşkın maden işçisine karşı MESS yöneticileri lokavt tehdidinde bulunabilmektedir. Zam yağmuru ile yapılan bu tehditlere karşı, işçi sınıfı hareketinin protesto gösterilerini gündeme alması, işi yavaşlatma, dayanışma grevine başvurma, genel grev gibi direniş hazırlıklarına başlaması kaçınılmaz bir görevdir.

IMF VE DEMİREL'İN KORKUSU

Uluslararası Para Fonu (IMF), emperyalist dünyanın mali sorunlarını düzenleyen başlıca örgütlerinden biri. Dünya Bankası ve OECD ile ilişkide olan ABD emperyalizminin güdümünde bir kuruluş. Emperyalizm eskisi gibi yarı bağımlı ülkelere çok gerekmedikçe donanmasıyla değil, uluslararası görünüm verdiği bu kuruluşlar aracılığıyla yaklaşıyor. 1973 - 74 petrol krizinden sonra kapitalist dünyada başlıyan ekonomik gerileme ile bu mali örgütün önemi artmıştır. Geçen ay, ABD ile birlikte Batı Almanya, İsviçre gibi yedi gelişmiş kapitalist ülke ile Suudi Arabistan'ın öncülük ettiği yedi petrol üreten ülke IMF'ye 10 milyar dolarlık yeni bir borç verme fonu sağlamıştır. Böylece IMF'nin gücü daha da artmış durumdadır. Özellikle iflâs durumuna gelen kapitalist ülkeler ile ilgilenen IMF bu ülkelere istediği tedbirleri kabul etmeleri şartıyla borç para vermektedir. Kısaca emperyalist ülkeler, zayıf ülkelere karşı sömürüyü sürekli kılmaya dönük ekonomik operasyon tedbirlerini doğrudan değil de IMF kanalıyla yapmaktadırlar.

ABD ve Batı Almanya'nın İtalya'ya kabul ettirmek istedikleri ekonomik önlemlerde IMF kullanılmıştır. Geçen aylarda Mısır'da 80 kişinin ölümüyle sonuçlanan büyük protesto gösterilerine sebep olan şey, Sedat'ın IMF'nin beklediği sert ekonomik tedbirleri almak istemesiydi. Sedat bunlardan vazgeçmek zorunda kalmıştır. Askeri yönetimdeki Peru'ya önerilen önlemler reddedilmiş fakat maliye bakanı ve merkez bankası başkanı istifa etmiştir. IMF'nin vadettiği sözde yardım Brezilya, Şili, Kolombiya gibi yarı bağımlı ülkelere de önerilmiştir. Bellidir ki emperyalizmin yardım adı altındaki bu operasyonu, halk kitlelerinin sert tepkileri oluşmadan önlenemez.

Türkiye'de 1970 devalüasyonu ile alınan bir dizi önlem de IMF'nin önerileriyle gerçekleştirilmişti. Zamların, devalüasyonun hazırlığını yapan ve bunları emekçi halkımızın sırtına yüklemeye çalışan Demirel'in son zamanlarda yasa ve kuralları zorlarcasına neden kuvvet komutanları sorunu ile bu kadar ısrarla uğraştığını anlamak zor değildir. 1970 bunalımı ile gelen devalüasyonu 12 Mart muhtırası izlemiş ve kuvvet komutanları bir süre Demirel'i iktidardan etmişti. Ondan 10 yıl kadar önce de doğan bunalımla getirilen 1958 devalüasyonu, 27 Mayıs darbesine yol açan nedenlerden biriydi. Bu yüzden Demirel, deneylerden yararlanarak askerden yana sırtını sağlam duvara dayamak istemiştir. Zayıf bir parlamenter çoğunlukla sömürü, talan ve baskı düzenini bir süre daha yürütmenin başka yolu yoktur.

ŞİLİ DERSİ

Bir devrim ya yapılır ya yapılmaz. Devrim yolunu tuttun mu duraksayamazsın, elin titremeyecek. Elin titredi mi durakladın mı pusuda bekleyen faşizm emperyalizmin, özellikle ABD emperyalizminin büyük olanaklarına dayanarak kanlı darbesini uyguluyor, kan gövdeyi götürüyor ve toplum faşizmin karanlıklarına sürükleniyor.

Ustalar bize bunu öğretiyor. Dünya ölçüsünde edindiğimiz tarihsel deneyler bunu öğretiyor. Şili bu deneylerden biri. Şili'de olanları iyi bilmek ve bunlardan gerekli dersleri almakla yükümlüyüz.

Ne oldu Şili'de? Tüm ilerici dünyanın saygısını kazanmış bir lider Salvador Allende seçimle, demokratik yoldan iktidarın başına geçti. Ve burjuva devlet mekanizmasına ilişmeden ulusal ve demokratik hedeflere yönelik politikasını uygulamaya girişti. Ülkenin ulusal bağımsızlığını sağlamak amacıyla çokuluslu şirketleri millileştirdi. Toplumsal reformları başlattı.

Tüm dünya Şili deneyini büyük ilgi ile izliyordu. Burjuva demokratik yoldan iktidara gelmiş olan Allende başarılı olacak mıydı, böylelikle dünyada ilk kez barışçı yoldan sosyalizme geçilecek miydi? Yoksa ustaların öğretisi bir kez daha doğrulanacak ve emperyalizmin uşakları Şili'nin demokratik güçlerini altedecekler miydi?

Tarih, ustaların öğretisini bir kez daha doğruladı. ABD emperyalizmi, öteki emperyalist güçlerin desteği ile, ve ne yazıkki «sol» diye bilinen bazı Çin şabloncusu çevrelerin çanak tutmasıyla, ülkede istikrarsızlık yaratma yöntemlerini uyguladılar. İTT diye anılan ve Allende tarafından Şili'deki yatırımları millileştirilen Amerikan uyruklu çokuluslu şirket bu işte en aktif olanlardan biriydi. ABD casusluk örgütü CİA ile birlikte bunlar büyük paralar harcayarak Şili ekonomisini baltaladılar. Amerikan Dışişleri Bakanı Kissinger Şili darbesinin baş tezgahlayıcısıydı. Şili içindeki işbirlikçi sermaye çevreleri, bunların etkisindeki küçük burjuva unsurlar hatta kent ve köy emekçilerinin bir kısmı istikrarsızlığı yaratmada, kargaşalıklar çıkarmada kendilerine düşeni yaptılar.

Böyle bir anarşi içinde devrimci güçler için tek çıkar yol devrimci partinin önderliğinde tüm demokratik güçleri seferber etmek ve her baltalama hareketini, her faşizan kıpırdanışı, her kasıtlı direnişi (bunlar kimi durumda sureti haktan görünse bile) bastırmak. Bunun için yapılacak ilk iş sömürü düzeninin bir üst yapı kuruluşu olan devlet aygıtını değiştirmek yerine işçilerin ve tüm emekçilerin aygıtını kurmaktı.

Ancak Şili'de ne böyle devrimci bir parti vardı, ne de tüm yurtseverliğine, yiğitliğine, fedakarlığına karşın Allende bunu gerçekleştirecek liderdi. O, burjuva parlamentarizmi okulunden yetişmiş bir politikacıydı, bu yoldan iktidara gelmişti, bu yüzden de bu kuruma sonuna değin bağlı kaldı.

Faşist darbe için gerekli ortam hazırlandığında, faşizm baskınını yaptı. Büyük bir aymazlık içinde Allende'nin ordunun başında bıraktığı Pinochet gibi satılmış bir operet generali demokratik hareketi kan içinde boğdu. Dört yıldır Şili halkı faşizmin çizmesi altında ezilmektedir. Bu dört yılın bilançosu özetle şöyledir: Tüm sendikal haklar ve grev hakkı kaldırıldı; tüm siyasal partiler kapatıldı; tüm demokratik gazete ve dergiler kapatıldı; dünya ölçüsünde görülmedik bir işsizlik oranı; yüzde ikiyüz oranında artan hayat pahalılığı; tüm emekçiler için en yaygın açlık ve yoksulluk; artan fiyatlara karşın ücretlerin yüzde yirmibeş oranında resmen düşürülmesi; millileştirilmiş emperyalist tekellerin geri dönmesi; onbinlerce yurtseverin öldürülmesi; onbinlercesinin tutuklu kamplarına kapatılması; işkencenin olagan devlet yönetim biçimi haline getirilmesi; polisce tutuklananlardan ikibin beşyüzünün iz bırakmadan yok edilmesi; eğitimin paralı hale getirilmesi; on milyonluk nüfusunun bir milyonunun yurt dışına kaçması, tüm ülkede sıkıyönetimin dört yıldır sürdürülmesi.

İşte özet halinde bilanço bu. Evet, bir devrim ya yapılır ya yapılmaz. Devrim yapmaya kalkıp da elin titredi mi, bilesin ki Pinochet'ler pusuda bekliyor.